

Jakelussa mainituille

Asettamis päätös EU:n datasäädöksen (COM/2022/68 final) täytäntöönpanoa tukevaan työryhmään

Asettaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö on tänään tekemällään päätöksellä asettanut datasäädöksen kansallista täytäntöönpanoa tukevan työryhmän.

Toimikausi ja aikataulu

Työryhmän toimikausi on 2.10.2023 – 31.12.2024.

Työryhmän on määrä laatia arviomuistio, jonka on tarkoitus valmistua kevätkaudella 2024, jotta täytäntöönpanotoimet voidaan tehdä ennen asetuksen soveltamisen alkamista.

Tausta

Euroopan komissio julkaisi 23.2.2022 ehdotuksen parlamentin ja neuvoston asetukseksi tietojen oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskeviksi harmonisoiduiksi säännöiksi, eli ns. EU:n datasäädökseksi (COM(2022) 68 final).¹ Ehdotus toteuttaa komission vuoden 2020 datastrategiaa ja sen tavoitteena on datalähtöisen eurooppalaisen sisämarkkinan edistäminen. Ehdotus on osa komission datasääntelyä koskevaa kokonaisuutta täydentäen datanhallinta-asetuksen puitteita datan välittämiseksi ja digitaalisia markkinoita koskevaa asetusta portinvartijoiden velvoitteista datan jakamiseksi. Sääädöksen tavoitteena on rakentaa datan sisämarkkinat, joissa data liikkuu vapaasti ja jossa dataa jaetaan ja hyödynnetään nykyistä enemmän.

Euroopan parlamentti ja unionin neuvosto pääsivät alustavaan yhteisymmärrykseen datasäädöksestä 27.6.2023. Suomi katsoo, että saavutetussa neuvottelutuloksessa Suomen vaikuttamiskantojen mukaisesti keskeiset erityiskysymykset on ratkaistu onnistuneesti ja tasapainoisesti.

Asetuksen virallista vahvistamista odotetaan syksyn aikana, jolloin täytäntöönpanon määräaika täsmentyy. Sääädöksen soveltaminen alkaa 20 kuukauden kuluttua asetuksen voimaantulon jälkeen. Kansallisesti täytäntöönpanotyö on aloitettava välittömästi, ja esivalmistelua tähän on jo tehty kesän 2023 aikana.

¹ Viimeisin (luonnos-)versio säädöksen suomenkielisestä nimestä: Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2023/... annettu ... päivänä ... kuuta ..., datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä sekä ja asetuksen (EU) 2017/2394 ja direktiivin (EU) 2020/1828 muuttamisesta (datasäädös)

Tavoitteet

Datasäädös on asetuksena EU-jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa oikeutta, mutta siinä edellytetään myös tiettyä kansallista sääntelyä. Lisäksi kansalliseen sääntelyyn ja käytäntöön sisältyvät mahdolliset päällekkäisyydet ja ristiriitaisuudet on poistettava.

Jokainen ministeriö vastaa siitä, että sen hallinnonalan lainsäädäntö ja toiminta ovat EU-oikeuden mukaisia. Asetus kuuluu pääosin liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle. Asetukseen liittyy kuitenkin lisäksi myös mm. julkisuus- ja arkistointilainsäädäntöön, tietosuojasääntelyyn, kilpailu- ja kuluttajalainsäädäntöön sekä tietokantasääntelyyn liittyviä kysymyksiä, minkä lisäksi siinä on myös säännöksiä pilvipalveluista sekä tietojen siirtämisestä EU-alueen ulkopuolelle.

Työryhmytöyön tavoitteena on tukea ministeriöiden tehtävää varmistaa hallinnonolansa EU-oikeuden mukaisuus. Tavoitteena on muodostaa jaettu näkemys asetuksen sisällöstä ja vaatimuksista. Kokonaisnäkemys asetuksen vaikutuksista ja säädösmuutosten tarpeesta palvelisi ministeriöiden omaa valmistelutyötä, toimenpiteiden yhteensovittamista ja vaikutusten hahmottamista.

Työryhmän tavoitteena on myös etenkin selvittää säädökseen liittyvää viranomaistehtävien nykytilaa ja tämän pohjalta tehdä ehdotus datasäädöksen viranomaistehtävien tarkoituksenmukaisesta hoitamisesta mukaan lukien seuraamusten asettaminen. Työryhmän työ voisi näiden kautta edistää viranomaistehtävien järjestämistä ja sujuvoittamista sekä tarvetta minimoida hallinnollista taakkaa, sekä tukea käytänteiden ja tulkintojen yhtenäisyyttä. Tätä kautta työryhmä voisi myös osaltaan työllään tukea digi- ja datasäädösten koordinaatioryhmän työtä.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on:

1. Koota eri hallinnolaloilla voimassa oleva nykytila (lainsäädäntö ja käytäntö) datasäädöksen kannalta relevantista kansallisesti oikeustilasta sekä tuottaa aineistoa hallituksen esityksen valmistelun ja erityisesti vaikutustenarvioinnin pohjaksi.
2. Tuottaa ehdotus tavoiteltavaksi toimintaympäristöksi ja erityisesti selvittää tarkoituksenmukainen tapa järjestää datasäädöksen mukaiset viranomaistehtävät mukaan lukien seuraamussääntely.

Työryhmän työ kootaan arviomuistioksi, jota hyödynnetään hallituksen esityksen laatimisessa.

Organisointi

Puheenjohtaja

Anna Aurora Wennäkoski, erityisasiantuntija,
liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet

Antti Helin, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
varajäsen Santtu Viiman, erityisasiantuntija,
valtiovarainministeriö

Elisa Kotiniemi, hallitussihteeri, opetus- ja kulttuuriministeriö
varajäsen Anna Vuopala, hallitusneuvos, opetus- ja
kulttuuriministeriö

Hannele Timonen johtava asiantuntija työ- ja
elinkeinoministeriö
varajäsen johtava asiantuntija Tanja Müller työ- ja
elinkeinoministeriö

Päivi Karkkola, lakimies, liikenne- ja viestintävirasto
varajäsen Jarmo Riikonen, projektipäällikkö, liikenne- ja
viestintävirasto

Laura Varjokari, ylitarkastaja, tietosuojavaltuutetun toimisto
varajäsen Anniina Hautala, apulaistietosuojavaltuutettu,
tietosuojavaltuutetun toimisto

Tuomas Rentola, johtava asiantuntija, kilpailu- ja
kuluttajavirasto
Kristiina Vainio, erityisasiantuntija, kilpailu- ja kuluttajavirasto
(molemmat varsinaisina jäseninä, toimien tarvittaessa
toistensa varajäseninä)

Iida Alén, erityisasiantuntija, digi- ja väestötietovirasto
varajäsen Noora Kallio, lakiasiaainjohtaja, digi- ja
väestötietovirasto

Timo Koskimäki, kansainvälisten asioiden johtaja,
tilastokeskus
varajäsen Mari Ylä-Jarkko, ylijohdaja, tilastokeskus

Sihteeristö

Lotta Engdahl erityisasiantuntija liikenne- ja
viestintäministeriö

Työryhmä voi lisäksi asettaa alatyöryhmiä ja käyttää muita
asiantuntijoita. Työryhmä voi asianomaisen ministeriön
esityksestä itse vaihtaa kyseisen ministeriön jäsenen.

Työryhmän kokoonpano on naisten ja miesten välisestä tasa-
arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n mukainen.

Työryhmän aineistolle on käytössä sähköinen työtila.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä, eikä puheenjohtajille tai jäsenille makseta palkkioita. Kukin organisaatio vastaa edustajiensa matka- ja majoituskustannuksista.

Liikenne- ja viestintäministeri
Lulu Ranne

Kansliapäällikkö
Minna Kivimäki

Liitteet**Jakelu**

Valtiovarainministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Digi- ja väestötietovirasto

Tiedoksi

Liikenne- ja viestintäministeriö kirjaamo
Oikeusministeriö

VN/27438/2023-LVM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: